

KODEKS PROFESIONALNE ETIKE

Da bi advokatura, kao samostalna društvena služba, mogla da vrši Ustavom određenu funkciju pružanja pravne pomoći, advokati moraju obavljati svoj rad tako

- da doprinose ostvarivanju načela i propisa Ustava i zakona, a u skladu sa demokratskim razvitkom našeg društva, vodeći računa o principima humanizma, poštovanju ljudskog dostojanstva, istine i pravde,
- da učvrste poverenje društva i zastupanih stranaka, kao i društvenih i državnih organa, u funkciju i rad advokature,
- dužni su da se bore za ostvarivanje ovih načela i poštovanje discipline u svojim redovima.

Advokati su na 24-toj redovnoj godišnjoj skupštini Advokatske komore SR Srbije, održanoj 27.maja 1973. godine, usvojili kao obaveze svog profesionalnog rada i ponašanja

KODEKS PROFESIONALNE ETIKE ADVOKATA ADVOKATSKE KOMORE SRBIJE

1

Kodeks profesionalne etike advokata je skup načela i pravila o ponašanju advokata prilikom obavljanja svoje profesije i van nje, donetih u duhu opštih načela etike našeg socijalističkog društva, a koje je usvojila Skupština kao najviši organ Komore.

Dužnost je svih advokata da se kao članovi Komore pridržavaju načela i pravila ovog kodeksa.

Dužnost je svih advokata i svih organa Komore da se staraju o pravilnoj primeni ovog kodeksa.

Nepridržavanje načela i pravila ovog kodeksa predstavlja povredu discipline, lakše ili teže prirode, o čemu su nadležni da raspravljaju određeni organi Komore.

U pružanju pravne pomoći inostranim strankama u zemlji ili inostranstvu advokati su dužni da se pridržavaju i opšteusvojenih načela advokatske etike Međunarodne unije advokata, ukoliko nisu u suprotnosti sa načelima i pravilima ovog kodeksa.

2

Advokat je dužan da u svom radu i životu uopšte vodi računa o ugledu advokature, o svom dostojanstvu i časti i da se pridržava opštih pravila ponašanja.

Advokat je dužan da uvek ima principijelan i nepokolebljiv stav u tumačenju i primeni ustavnih i zakonskih odredaba, da poštuje istinu i da u celokupnom svom radu ispoljava potrebnu stručnost, humanizam i odlučnost.

Advokat je dužan da se stalno usavršava u svom stručnom znanju i opštem obrazovanju - da proučava stručnu literaturu i pozitivne propise, da prati naučna i

kulturna dostignuća i politička zbivanja - i da prema svojim mogućnostima i ličnim naklonostima aktivno učestvuje i saraduje u svojoj profesionalnoj i drugim organizacijama i društveno političkim-delatnostima.

Advokat treba da u svom profesionalnom radu i istupanjima, govorima i ličnim kontaktima, kao i u podnescima, ispoljava pravnu i opštu kulturu.

Advokat ne sme da obavlja poslove nespojive sa dostojanstvom, nezavisnošću i samostalnošću advokatskog poziva ili koji mogu da nanesu štetu njegovom ugledu ili ugledu advokature.

On ne sme da stupa u poslovne veze sa raznim agencijama, nadripiarima i licima koja bi mu pribavljala klijntelu, niti na bilo koji način da čini ono što bi njegovom zanimanju davalo komercijalno obeležje.

Advokat ne sme da kao poslanik ili odbornik u društveno-političkoj zajednici ovu svoju funkciju koristi u vršenju advokature.

Advokat ne sme da koristi svoju raniju funkciju za pribavljanje klijentele ili za lakše obavljanje poslova pravne pomoći.

On ne sme da ističe ovu činjenicu, niti da na bilo koji način drži stranku u uverenju da joj zbog svog ranijeg položaja može uspešno pružiti traženu pravnu pomoć.

Advokat je dužan da uredno vodi svoju advokatsku kancelariju - da vodi evidenciju stranaka, rokova, pretresa, rasprava i novčanog poslovanja, da čuva spise i da se stara o drugim poslovima koji obezbeđuju pravilan rad i ažurnost.

Advokat mora da u svojoj kancelariji prima stranke i obavlja određene advokatske poslove.

On ne sme da prima stranke po sudskim hodnicima, ugostiteljskim i sličnim radnjama ili na neki drugi neprikladan način.

Advokat je dužan da ima određeno sedište svoje advokatske kancelarije, bez obzira na to što mu je dopušteno da obavlja advokaturu na teritoriji cele zemlje.

On ne sme da ima filijalu kancelarije.

3

Advokat je obavezan da na zgradi u kojoj se nalazi njegova kancelarija istakne naziv kancelarije.

4

Advokat ne sme da zauzima neprijateljski stav prema protivnoj stranci i da prema njoj bude nehuman, već korektan i pravičan i mora da sa posebnom obazrivošću i objektivnošću utiče na svoju stranku i protivnu stranku da se njihovi odnosi reše u obostranom interesu.

Advokat je dužan da štiteći na zakonu zasnovana prava i interese svoje stranke postupi energično i odlučno prema protivnoj stranci koja pokazuje neviđavnost, neobjektivnost i bezobzirnost, ali i u tim slučajevima njegovo ophođenje i stav moraju da budu u granicama profesionalne i opšte etike.

Advokat ne sme da stupa u kontakt sa protivnom strankom bez znanja svoje stranke ili advokata protivne stranke.

Advokat je dužan da obavesti svoju stranku ako je u prijateljskim odnosima sa protivnom strankom.

Advokat je dužan da pokuša mirno rešiti spor između stranaka još pre zasnivanja samog spora, ako oceni da je to celishodno.

Advokat ne sme da stvara nepotrebne troškove strankama.

Advokat ne sme da iskorišćava neznanje protivne stranke koja nema advokata, da bi na taj način postigao neopravdan uspeh za svoju stranku.

Advokat ne sme da se primi pružanja pravne pomoći protivnoj stranci ni u drugom predmetu sve dok pruža pravnu pomoć svojoj stranci.

6

Advokat je dužan da održava, neguje i proširuje stručnu i profesionalnu saradnju i kolegijalne odnose među advokatima.

On mora da bude korektan i pristupačan prema advokatu protivne stranke, ali to ne sme da čini na štetu savesnosti i odlučnosti u pružanju pravne pomoći svojoj stranci.

Advokat ne sme da preuzima komitente od drugih advokata putem ličnog poznanstva, preporuka ili na bilo koji drugi nedopušten način.

On ne sme da nudi svoje usluge strankama, niti da obećava siguran uspeh ponuđene pravne pomoći, kao ni da postavlja povoljnije materijalne uslove za svoje usluge od onih koji su predviđeni advokatskom tarifom.

Advokat sme da preuzima stranku od drugog advokata samo tada kada mu ona pruži dokaz da je prethodno otkazala punomoć svom ranijem advokatu, kao i da je izmirila obaveze prema njemu.

Advokat je dužan da vodi računa i o ugledu advokata protivne stranke.

On ne sme da omalovažava i potcenjuje njegovu stručnu sposobnost i rad pred svojom strankom, protivnom strankom, sudom, drugim organima ili bilo gde i na bilo koji način.

Advokat je dužan da obavesti advokata protivne stranke ako mu se ona neposredno obrati i da mu saopšti razloge zbog kojih je to učinila, kao i da ga upozna sa svojim stavom prema protivnoj stranci.

Advokat ne treba da se suprotstavlja želji svoje stranke da pored njega uzme još nekog advokata, ali joj u tom slučaju može otkazati dalje pružanje pravne pomoći.

Advokat treba da iz kolegijalnih razloga pruži drugom advokatu stručno mišljenje i savet kada mu ovaj to zatraži, ukoliko nije u pitanju advokat protivne stranke i sporni predmet.

Advokat je dužan da se prihvati zamenjivanja u pružanju pravne pomoći kada mu drugi advokat uputi takav zahtev, ako sam nije sprečen svojim poslovima.

On mora da, u slučaju sprečenosti, odmah o ovome obavesti advokata koji je zatražio zamenu, a u hitnom slučaju da nađe nekog drugog advokata koji bi mogao da se primi zamenjivanja.

Advokat, koji je zatražio zamenu, dužan je da pruži sve potrebne podatke, uputstva i odnosne spise u vezi sa traženom zamenom, kao i da obezbedi odgovarajuću nagradu zameniku za izvršene pravne radnje.

Advokat je dužan da u pružanju pravne pomoći u krivičnom predmetu u kome ima više optuženih i veći broj advokata kao branilaca istupa sa potrebnim osećanjem mere, da ne bi zadirao u delokrug odbrane ostalih advokata.

Advokat ne sme da ostalim optuženima stavlja na teret krivicu ili da njihovu krivicu povećava ako to nije neophodno u interesu njegovog branjenika.

Advokat je dužan da kao branilac u krivičnom predmetu u kome ima više optuženih sa uzajamno usko povezanim okrivljenim i veći broj advokata kao branilaca pazi da njegova odbrana ne otežava i onemogućava potpuno i pravilno davanje odbrane i stavljanje odnosnih predloga od strane ostalih branilaca u odnosu na njihove branjenike.

Advokat je dužan da u slučaju nesuglasica sa drugim advokatom ili advokatskim pripravnikom nastoji da se one reše u neposrednim i ličnim razgovorima ili preko određenog organa Komore.

On je obavezan da se u slučaju nesporazuma sa advokatskim pripravnikom na praksi u advokatskoj kancelariji drugog advokata obrati njegovom principalu.

7

Advokat je dužan da advokatskog pripravnika koji obavlja praksu u njegovoj kancelariji što temeljnije i svestranije pripremi za samostalno obavljanje advokature.

On mora da ga upućuje u sve poslove advokature i da ga u stručnom pogledu osposobi za uspešno polaganje pravosudnog ispita.

Advokat je dužan da advokatskog pripravnika upućuje u načela i pravila ponašanja, da kod njega razvija osećanje ličnog dostojanstva i časti i svest o potrebi poštovanja tuđe ličnosti i korektnog ophođenja.

Advokat je dužan da kod advokatskog pripravnika razvije ljubav prema advokaturi kao njegovom budućem životnom pozivu.

Advokat je dužan da svojim ličnim primerom služi kao uzor advokatskom pripravniku, da se ophodi prema njemu kao prema svom saradniku i da razvija duh međusobnog poverenja i poštovanja.

Advokat je dužan da se stara o ispravnosti i svrsi advokatsko-pripravničke prakse i da vodi evidenciju o praksi advokatskog pripravnika koji ovu praksu vrši u njegovoj kancelariji.

On ne sme da omogućava fiktivno obavljanje ove prakse.

Advokat je dužan da advokatskom pripravniku omogući radne uslove predviđene o radnim odnosima, da ga na odgovarajući način nagrađuje za njegov rad i da mu omogući potrebno vreme i uslove za pripremanje pravosudnog ispita.

8

Advokat je dužan da blagovremeno i savesno ispunjava sve materijalne, društvene i moralne obaveze prema Komori kao svojoj profesionalnoj organizaciji i prema svim njenim organima.

On mora da poštuje odluke i stavove Komore i njenih organa, da čuva njihov ugled i da ih svestrano pomaže u nastojanjima na daljem razvoju samoupravljanja u advokaturi.

Advokat je dužan da poštuje odluke i stavove ostalih advokatskih komora kao profesionalnih organizacija advokata na odnosnim područjima, kao i zaključke, stavove i preporuke Saveza advokatskih komora.

On treba da nastoji da se kolegijalni odnosi među advokatima i advokatskim komorama neguju i razvijaju na teritoriji cele zemlje.

Advokat treba da izbor u organ Komore smatra kao najvišu čast i priznanje koje njegova profesionalna organizacija može da mu pruži.

9

Advokat je dužan da izbegava svaki postupak koji bi mogao poslužiti kao povod za informisanje javnosti o njemu i njegovom radu kao pripadniku advokature ili kao čoveku i njegovom privatnom životu, koji bi negativno uticao na njegov lični ugled ili ugled advokature ili koji bi mogao da dovede u sumnju određenu nameru za isticanjem njegove ličnosti.

Advokat ne sme da daje izjave predstavnicima štampe, radija ili televizije sračunate na postizanje lične popularnosti.

On ne sme da oglašava da se kao bivši sudija, javni ili vojni tužilac, pripadnik SUP-a, profesor univerziteta, carinski funkcioner ili funkcioner u službi socijalnog osiguranja ili slično, posebno opredelio za pružanje pravne pomoći u određenoj oblasti prava.

Advokat sme da oglašava samo najneophodnije podatke i činjenice, i to; o otvaranju kancelarije sa podacima o adresi i broju telefona, radnom vremenu, o promeni adrese ili telefona, o preseljenju kancelarije, o privremenoj obustavi vršenja advokature zbog određenih razloga i slično.

On ne sme da oglašava ništa drugo što bi moglo da ima prizvuk reklame.

Advokat ne sme imati tablu sa nazivom svoje kancelarije koja bi po obliku i sadržini mogla služiti u reklamne svrhe, niti da na svojoj tabli istakne svoje ranije zvanje ili bilo šta što bi imalo za cilj privlačenje klijenata.

10

Advokat je dužan da čuva kao profesionalnu tajnu sve što je u vezi sa pružanjem pravne pomoći doznao kao poverljivo od svoje stranke ili na drugi način.

On mora da čuva kao profesionalnu tajnu i sve spise poverljive prirode koji se nalaze u njegovoj kancelariji.

Advokat je dužan da čuva profesionalnu tajnu za vreme pružanja pravne pomoći i posle sve dok bi njeno iznošenje moglo da šteti stranci.

Advokat može da otkrije ono što je od stranke doznao, a predstavlja profesionalnu tajnu, samo ako mu to stranka na nesumnjiv način dozvoli ili ako je to nužno kod pružanja pravne pomoći u krivičnom predmetu neophodno u interesu odbrane stranke ili radi očuvanja njenih ličnih interesa.

Ako je stranka advokatu u poverenju priznala da je počinila krivično delo zbog koga je osumnjičen ili optužena, advokat može da joj otkáže dalje pružanje pravne pomoći ili da joj i dalje ovu pomoć pruža, ali ni u kom slučaju ne sme da preduzme bilo šta što bi stranci moglo da nanese štetu zbog njenog priznanja.

Advokat koji pruža pravnu pomoć radnoj ili drugoj organizaciji ne sme da se koristi saznanjem stečenim u toku pružanja pravne pomoći toj organizaciji ni protiv same organizacije ni protiv bilo kog pojedinca u njoj.

11

Načela i pravila ovog kodeksa odnose se i na advokatske pripravnike za

područje Komore.
ADVOKATSKA KOMORA SRBIJE, 1991.G.